

Stad en Land

Hoofdstuk 3: De dynamiek van het Nederlandse systeem van steden

De belangrijkste vijf conclusies

- De groei en krimp van steden zijn onafhankelijk van hun huidige omvang. Dit leidt tot een zeer scheve verdeling van de grootte van steden, bekend als de rank size rule: de grootste stad is twee keer zo groot als de tweede stad, drie keer zo groot als de derde stad, en vier keer zo groot als de vierde, enzovoort.
- Deze grootteverdeling in Nederland is vlakker dan elders in de wereld: grote steden zijn hier niet zo groot.
- De grootste stad is in veel landen zelfs groter dan deze regel voorspelt, zeker in landen met een sterke centrale overheid. Ook dat geldt niet voor Nederland: Amsterdam is eerder kleiner dan groter dan verwacht.
- Hoewel de grootteverdeling redelijk stabiel is, is de rangorde van steden zeer beweeglijk: de textiel- en mijnbouwsteden komen op om daarna weer te krimpen, de Brabantse stedendriehoek Breda-'s-Hertogenbosch-Eindhoven groeit de laatste twintig jaar sterk.
- De commerciële dienstverlening is sterk geconcentreerd in de grote steden.

Literatuur

- [Dennis R. Capozza en Robert W. Helsley, 1990, *The stochastic city*, Journal of Urban Economics, 28\(2\), 187-203.](#)
De gevolgen van de onzekerheid over stedelijke groei voor de grondwaarde en investeringen aan de stadsrand.
- [Klaus Desmet en Esteban Rossi-Hansberg, 2009, *Spatial Development*, NBER Working Paper, no. 15349, Cambridge, MA.](#)
- [Laura De Dominicis, Raymond J.G.M. Florax en Henri L.F. de Groot, 2008, *De Ruimtelijke Verdeling van Economische Activiteit: Agglomeratie- en Locatiepatronen in Nederland*, Kwartaalschrift Economie, 5\(1\), 71-99.](#)
Een empirische analyse van de ruimtelijke verdeling van de economische activiteit en economische clusters.
- [Laura de Dominicis, Raymond Florax en Henri de Groot, 2007, *De ruimtelijke verdeling van economische activiteit: Agglomeratie- en locatiepatronen in Nederland*, Research Memorandum no. 0018, VU University Amsterdam.](#)
- [Laura de Dominicis, Giuseppe Arbia en Henri de Groot, 2007b, *Spatial distribution of economic activities in local labour market areas*, Tinbergen Institute Discussion Paper, no. 2007-094/3, Amsterdam/Rotterdam.](#)
- [Eeckhout, J., 2004, 'Gibrat's Law for \(All\) Cities', American Economic Review, 94, \(5\), 1429-1451.](#)
Een kritische analyse van de geldigheid van de wet van Gibrat (= de wet van Zipf)

- [Gabaix, X., 1999, 'Zipf's Law and the Growth of Cities', American Economic Review, 89, \(2\), 129-132.](#)
Analyse van de relatie tussen de groei van de stad en de wet van Zipf
- Fujita, M., P. Krugman en A. Venables, 1999, *The Spatial Economy*, MIT Press, Cambridge, MA.
- [Xavier Gabaix, 1999, Zipf's Law for Cities: An Explanation, Quarterly Journal of Economics, 114\(3\), 739-767.](#)
Een studie van de relatie tussen de toevalligheid in de groei van steden en de wet van Zipf.
- [Kim, S., 1995, Expansion of markets and the geographical distribution of economic activities: the trends in the U.S. manufacturing industries, 1860-1987, Quarterly Journal of Economics, 110, 881-908.](#)
- Krugman, P., 1991, *Geography and Trade*, MIT Press, Cambridge, MA.
- [Michaels, G., F. Rauch en S.J. Redding, 2008, 'Urbanization and structural transformation', CEPR Discussion Paper 7016.](#)
Een studie van het urbanisatieproces in de VS van 1980 tot 2000.
- Marshall, A., 1920, *Principles of Economics*, Macmillan, Londen.
- McCann, P., 2001, *Urban and Regional Economics*, Oxford University Press, Oxford.
- Peter Mulder en Henri L.F. de Groot, 2008, *The Economics of Zipf's Law: A meta-analysis*, presentatie op ERSA-conferentie in Lodz.
Een meta-analyse van de wet van Zipf voor de omvang van de primate city en de Zipf-coëfficiënten.
- [Oort, F. van, 2007, Spatial and sectoral composition effects of agglomeration economies in the Netherlands, Papers in Regional Science, 86 \(1\), 5-30.](#)
- Oosterhaven, J. en P.H. Pellenburg, 1994, *Regionale spreiding van economische activiteiten en bedrijfsmobiliteit*, Maandschrift Economie, 58, 388-404.
- [Kenneth Rosen en Mitchel Resnick, 1980, The size distribution of cities: an examination of the Pareto law and primacy, Journal of Urban Economics, 8 \(2\), 165-186.](#)
Baanbrekend artikel over de wet van Zipf en veelvuldige afwijkingen van de Zipf-coëfficiënt gelijk aan één.
- [Rossi-Hansberg, E. en M.L.J. Wright, 2001, 'Urban Structure and Growth', Review of Economic Studies, 74, blz. 597-624.](#)
Analyse van de relatie tussen groei, kenniseconomie en de wet van Zipf
- Jan de Vries (1984), *European Urbanization, 1500-1800*, London: Routledge Library Edition.
Historische analyse van urbanisatie in Europa met veel aandacht voor de wet van Zipf.